

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI – 4101-013-01/2014

P/14/033

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce

T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05

lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/14/033 Nadawanie uprawnień do kierowania pojazdami.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Lata 2013-2014 (do dnia zakończenia kontroli w jednostce), a także lata wcześniejsze w zakresie niezbędnym dla realizacji celów kontroli.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Kontrolę przeprowadził Zbigniew Biegaj, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 90222 z dnia 25 lipca 2014 r. [dowód: akta kontroli str. 1, 2]
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, (25-516) Kielce, al. IX Wieków Kielc 3 (dalej: Urząd).
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Adam Jarubas, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego. [dowód: akta kontroli str. 3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Negatywną ocenę uzasadnia:

- niedostosowanie regulaminu organizacyjnego Urzędu oraz zarządzeń Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w zakresie zadań departamentów Infrastruktury i Ochrony Zdrowia Urzędu do uregulowań wynikających z ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami²;
- nieudokumentowanie ustaleń dotyczących stanu faktycznego obiektów, ich wyposażenia, stanowisk, na których odbywały się egzaminy praktyczne, pojazdów egzaminacyjnych i przebiegu egzaminu, w formie protokołu oględzin, podczas kontroli w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Kielcach (dalej: WORD) prowadzonej w dniach 12-13 listopada 2013 r.;
- podpisanie w dniu 21 stycznia 2014 r. umowy z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach (dalej: WOMP) dotyczącej sprawowania kontroli przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń lekarskich do kierowania pojazdem oraz sprawowania nadzoru nad wykonywaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu, a także aneksu nr 1 z 15 września 2014 r. do tej umowy, z naruszeniem przepisów ustawy o kierujących pojazdami;
- nieegzekwowanie od WOMP obowiązku przekazywania wyników kontroli przeprowadzanych w zakresie wykonywania badań lekarskich i wydawania orzeczeń lekarskich do kierowania pojazdem oraz wykonywania badań psychologicznych, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w trakcie tych kontroli.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2014 r., poz. 600 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Nadzór nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych przez WORD

Opis stanu
faktycznego

1.1. W obowiązującym w okresie objętym kontrolą regulaminie organizacyjnym Urzędu, wprowadzonym uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego³, zapisano, że prowadzenie ewidencji egzaminatorów i sprawowanie nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych oraz nadzór i kontrolę nad działalnością WORD należy do Departamentu Infrastruktury Urzędu, natomiast prowadzenie ewidencji psychologów oraz rejestru pracowni psychologicznych uprawnionych do wykonywania badań w zakresie psychologii transportu Departamentowi Ochrony Zdrowia Urzędu. [dowód: akta kontroli str. 4-8]

Zarządzeniem nr 21/12 z dnia 30 marca 2012 r. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego ustalił szczegółowe zasady funkcjonowania Departamentu Infrastruktury Urzędu, w którym określono zadania powierzone dla jednoosobowego stanowiska ds. nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów na prawo jazdy. Jako podstawę prawną podano ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁴. [dowód: akta kontroli str. 9-12]

Zarządzeniem nr 72/14 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad funkcjonowania Departamentu Infrastruktury Urzędu, dokonano tylko korekty zakresu zadań stanowiska ds. nadzoru, polegającej na zobowiązaniu do prowadzenia analizy kwartalnej w zakresie zdawalności osób egzaminowanych w danym ośrodku (dotychczas tylko półrocznej i rocznej) oraz bieżącej analizy w zakresie skarg złożonych na ośrodek, podając jako podstawę prawną nowego zakresu ustawę o kierujących pojazdami [dowód: akta kontroli str. 13-16]

Zarządzeniem nr 27/12 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 8 maja 2012 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad funkcjonowania Departamentu Ochrony Zdrowia Urzędu, do zadań zespołu ds. organizacji, nadzoru i kontroli zakładów opieki zdrowotnej wpisano prowadzenie rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną wykonującą badania w zakresie psychologii transportu, prowadzenie ewidencji psychologów uprawnionych do wykonywania badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu, sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem badań lekarskich i psychologicznych przeprowadzanych w celu orzeczenia istnienia lub braku przeciwwskazań do kierowania pojazdami. Jako podstawę prawną podano ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym. [dowód: akta kontroli str. 20-24]

Z zakresu czynności Ewy Gonciarz głównego specjalisty – koordynatora Zespołów Oddziału Polityki Zdrowotnej w Departamencie Ochrony Zdrowia, wynika, że do jej obowiązków służbowych należało prowadzenie rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, prowadzenie ewidencji psychologów uprawnionych do wykonywania badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu oraz prowadzenie spraw związanych z nadzorem nad wykonywaniem badań lekarskich i psychologicznych przeprowadzanych w celu orzeczenia istnienia lub przeciwwskazań do kierowania pojazdami. Zakres czynności i obowiązków ww. głównego specjalisty, obowiązujący od 20 stycznia 2012 r., nie został zaktualizowany o zadania wynikające z ustawy o kierujących pojazdami, tj. prowadzenia ewidencji lekarzy uprawnionych do przeprowadzania badań lekarskich oraz rozpatrywania skarg dotyczących przeprowadzanych badań psychologicznych.

1.2. WORD powołany został zarządzeniem nr 24/98 wojewody kieleckiego z 30 kwietnia 1998 r. Na podstawie uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego⁵, od 15 kwietnia 2014 r. funkcjonuje Oddział terenowy WORD w Ostrowcu Świętokrzyskim. [dowód: akta kontroli str. 32-33]

³ Uchwała Nr 841/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z 30 grudnia 2011 r.

⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.

⁵ Uchwała Nr XXXVII/662/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z 25 listopada 2013 r. w sprawie utworzenia Oddziału Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kielcach w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 14 stycznia 2013 r. w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego⁶, wszystkie plany półroczne kontroli WORD zostały zatwierdzone przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w ustawowym terminie, odpowiednio 8 lutego 2013 r., 2 lipca 2013 r., 22 stycznia 2014 r. i 25 lipca 2014 r. [dowód: akta kontroli str. 34-44, 45-47, 48-55, 56-57]

W planach przyjęto do przeprowadzenia w latach 2013-2014 w WORD 10 kontroli, w tym cztery kontrole kompleksowe oraz po trzy kontrole problemowe i doraźne. W okresie objętym kontrolą w przyjętych planach nie dokonywano zmian. [dowód: akta kontroli str. 34-35, 45-46, 48-49, 56-57]

W okresie objętym kontrolą Urząd przeprowadził w WORD ogółem dziewięć kontroli, w tym w 2013 r. przeprowadzono dwie kontrole kompleksowe (wg danych Departamentu Infrastruktury Urzędu), dwie kontrole problemowe i trzy kontrole doraźne. Natomiast w 2014 r. przeprowadzono po jednej kontroli problemowej i doraźnej. [dowód: akta kontroli str. 58]

1.3. Z protokołu kontroli sporządzonego w dniu 14 listopada 2013 r. wynikało, że Urząd w dniach 12-13 listopada 2013 r. przeprowadził w WORD kontrolę w zakresie warunków lokalowych, jego wyposażenia i placu manewrowego. Skontrolowano plac manewrowy, w tym stanowiska, na których prowadzone są w WORD egzaminy państwowe w zakresie prawa jazdy kat. A, pojazdy przeznaczone do obsługi zaplanowanych egzaminów państwowych na prawo jazdy kat. A, sprzęt ochronny i urządzenia do łączności, proces zapisu na egzamin państwowy teoretyczny praktyczny, wyznaczanie egzaminatora do prowadzenia egzaminów państwowych ww. kategorii, posiadanie przez egzaminatorów stosownych uprawnień do egzaminowania kandydatów na kierowców oraz prawidłowość prowadzenia egzaminów państwowych w zakresie prawa jazdy kat. A.

Celem kontroli było sprawdzenie, czy WORD spełnia wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z 13 lipca 2012 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach⁷.

Dowodami w trakcie przeprowadzania kontroli były: świadectwa przeglądu i kalibracji urządzeń do pomiaru prędkości średniej i najazdowej SD-MP-003, świadectwa wzorcowania czasomierzy cyfrowych stanowiących integralną część miernika prędkości typu 3D-MP-003, wykaz pojazdów znajdujących się w WORD do przeprowadzania egzaminów na prawo jazdy kat. A, A1, A2 i AM, wykaz pięciu dowodów rejestracyjnych pojazdów (dwa motorowery i trzy motocykle), protokół z kontroli egzaminu państwowego sprawdzającego kwalifikację osoby ubiegającej się o uprawnienie do kierowania pojazdami przeprowadzonej 12 listopada 2013 r., który stanowił integralną część kontroli kompleksowej.

Do protokołu z kontroli załączono: arkusz przebiegu części praktycznej egzaminu, notatkę służbową sporządzoną przez egzaminatora, obieg dokumentów w WORD dla kandydata na kierowcę, który nie posiada wydanego profilu kandydata na kierowcę (dotyczyło to osób, które rozpoczęły szkolenie przed 19 stycznia 2013 r.) oraz obieg dokumentów w WORD dla kandydata na kierowcę, który posiada wydany profil kandydata na kierowcę, podsumowanie zdawalności za okres od 14 maja do 12 listopada 2013 r. wykaz egzaminatorów wyznaczonych do przeprowadzania egzaminu praktycznego z zakresu ubiegania się o prawo jazdy kat. A, A1, A2 i AM w 2013 r., legitymacje dot. wydanych uprawnień egzaminatora.

Mimo przeprowadzenia szczegółowej kontroli obiektów, ich wyposażenia, stanowisk, na których odbywały się egzaminy praktyczne, pojazdów egzaminacyjnych i przebiegu egzaminu w zakresie prawa jazdy kat. A, przy udziale pracownika Działu Technicznego, nie sporządzano protokołów oględzin.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: stanowisko (tor) na którym odbywały się egzaminy praktyczne na prawo jazdy kat. A nie spełniało wymogów dotyczących rozmiarów, urządzenie do łączności między osobą egzaminowaną

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 75.

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 995 ze zm.

a egzaminatorem było niesprawne, niewłaściwie dobrana przez egzaminatora trasa dla przeprowadzenia egzaminu. Wszystkie ww. nieprawidłowości zostały przez WORD usunięte. [dowód: akta kontroli str. 59-90, 185]

Zgodnie z przyjętym planem, w dniu 27 lutego 2013 r. Urząd przeprowadził kontrolę problemową w WORD w zakresie sprawdzenia prawidłowości stosowania zasad określonych w Instrukcji przeprowadzania egzaminów państwowych na prawo jazdy lub pozwoleń, stanowiącej załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez kierujących pojazdami, instruktorów i egzaminatorów⁸, dotyczących zatwierdzania i przechowywania protokołów egzaminacyjnych z egzaminów państwowych na prawo jazdy przeprowadzanych w WORD w 2012 r. W badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. [dowód: akta kontroli str. 91-97]

W ramach planowanych kontroli doraźnych, również w dniu 27 lutego 2013 r. przeprowadzono kontrolę w zakresie prawidłowości przeprowadzania części praktycznej egzaminu państwowego na prawo jazdy. Kontrolę powyższą przeprowadzono uwzględniając pismo osoby zdającej egzamin do dyrektora Departamentu Infrastruktury Urzędu o udział przedstawiciela Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w egzaminie praktycznym na prawo jazdy ww. dniu. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Do protokołu załączono: podanie kandydata na kierowcę o udział przedstawiciela Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w egzaminie praktycznym, zaświadczenie o przyjęciu od kandydata na kierowcę wymaganych dokumentów oraz zakwalifikowanie na egzamin, arkusz przebiegu części praktycznej egzaminu państwowego oraz płytę CD z nagraniem przebiegiem egzaminów w dniu 27 lutego 2013 r. [dowód: akta kontroli str. 98-104]

1.4. Wyniki przeprowadzonych kontroli w WORD nie wskazywały na konieczność skorzystania, przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z uprawnienia przewidzianego w art. 70 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, tj. zawieszania prowadzonych przez WORD egzaminów państwowych na prawo jazdy. [dowód: akta kontroli str. 59-64, 70-72, 91-104]

1.5. W okresie objętym kontrolą WORD w Kielcach przeprowadził 44.141 egzaminów teoretycznych i 53.466 egzaminów praktycznych na prawo jazdy. [dowód: akta kontroli str. 188]

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego korzystając z uprawnień nadzorczych określonych w art. 72 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, w drodze decyzji administracyjnej unieważnił siedem egzaminów państwowych na prawo jazdy. Dwa egzaminy unieważniono na wniosek dyrektora WORD w Kielcach, pięć pozostałych unieważniono z urzędu.

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego odmówił unieważnienia 13 egzaminów w związku ze skargami osób ubiegających się o uzyskanie uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi, uznając, że egzaminy przeprowadzono zgodnie z przepisami ustawy o kierujących pojazdami. W jednym przypadku skarga była w trakcie rozpatrywania. [dowód: akta kontroli str. 105-110]

1.6. Z ewidencji egzaminatorów kandydatów na kierowców i kierowców, prowadzonej przez Urząd od 1 stycznia 1990 r. wynikało, że na dzień 30 lipca 2014 r. zarejestrowanych było 107 egzaminatorów.

Ewidencja od 19 stycznia 2013 r., zgodnie z art. 58 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami, zawierała: numer ewidencyjny, nazwisko i imię egzaminatora, PESEL, adres zamieszkania, rodzaj uprawnień, zakres egzaminu, datę uzyskania uprawnień, nazwę i adres WORD, w którym zatrudniony był egzaminator oraz datę ważności legitymacji lub badania lekarskiego [dowód: akta kontroli str. 111-158, 186]

1.7. Wyniki przeprowadzonych kontroli w zakresie działalności WORD, przeprowadzonych egzaminów państwowych na prawo jazdy, jak i rozpatrzonych skarg na przebieg i ocenę egzaminów oraz działalność WORD, nie dawały podstaw Marszałkowi Województwa

⁸ Dz. U. Nr 217, poz. 1834 ze zm.

Świętokrzyskiego do występowania z wnioskiem do Zarządu Województwa o odwołanie dyrektora WORD. [dowód: akta kontroli str. 164-177]

1.8. W okresie objętym kontrolą do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, za pośrednictwem dyrektora WORD, wpłynęło 20 skarg o unieważnienie egzaminu państwowego na prawo jazdy. [dowód: akta kontroli str. 105-110]

Skargi 19 osób na przebieg egzaminu państwowego zostały złożone przed upływem 14 dni od dnia, w którym przeprowadzono egzamin państwowy na prawo jazdy. W jednym przypadku skarżący nie dochował 14-dniowego terminu, wynikającego z art. 68 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami.

Jako przyczynę wniesienia skarg dotyczących unieważnienia egzaminu wymieniano m.in. zakończenie egzaminu przez egzaminatora przed wykonaniem wszystkich określonych zakresem egzaminu zadań, mimo braku podstaw do takiego postępowania, niewłaściwe – zdaniem egzaminatora – używanie świateł do jazdy dziennej, niewłaściwe wyznaczenie trasy do przeprowadzenia egzaminu przez egzaminatora, niewłaściwe zdaniem egzaminatora zasygnalizowanie skrętu w ulicę podporządkowaną, dopuszczenie do zdawania egzaminu praktycznego osoby, która miała zakaz prowadzenia pojazdu mechanicznego oraz niezdanie egzaminu teoretycznego przed przystąpieniem do egzaminu praktycznego. [dowód: akta kontroli str. 105-110, 163]

Wszystkie skargi dyrektor WORD wraz z dokumentacją przysyłał do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w terminie 14 dni od daty ich otrzymania, co było zgodne z art. 68 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami. [dowód: akta kontroli str. 159-162]

W okresie objętym kontrolą Urząd nie kontrolował prawidłowości prowadzenia przez dyrektora WORD rejestru skarg, w tym terminowości ich przekazywania do Urzędu.

Wojciech Siporski, Dyrektor Departamentu Infrastruktury wyjaśnił: *terminowość przysyłania dokumentacji skargowej do Departament Infrastruktury kontrolował na podstawie dokumentów przesyłanych przy skardze przekazywanej przez dyrektora WORD. Natomiast informacja na temat rejestru i ilości skarg znajdujących się w rejestrze przekazywana była na spotkaniach merytorycznych organizowanych przez WORD, na których przedstawiciel marszałka osobiście rejestr ten przeglądała.* [dowód: akta kontroli str. 528-534]

Do Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w 2013 r. wpłynęło również sześć innych skarg: trzy dotyczące niedopuszczenia do egzaminu praktycznego na prawo jazdy kat. C, mimo zdania egzaminu teoretycznego, dwie dotyczące długiego okresu oczekiwania na egzamin na prawo jazdy i jedna w związku z niedopuszczeniem do egzaminu państwowego osoby nieposiadającej dokumentu tożsamości. Trzej skarżący otrzymali informację, że zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 8 ustawy o kierujących pojazdami, której przepisy obowiązywały od dnia 19 stycznia 2013 r., warunkiem koniecznym dopuszczenia do egzaminu praktycznego na prawo jazdy kat. C był wymagany minimalny wiek 21 lat. Ww. osoby nie spełniały wymogu określonego w ustawie. Każdy ze skarżących otrzymał zwrot opłaty za egzamin. W sprawie długiego okresu oczekiwania na egzamin poinformowano, że skarga nie spełniała wymogu określonego w art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁹. Natomiast skargę dotyczącą niedopuszczenia do egzaminu państwowego osoby nieposiadającej dokumentu tożsamości uznano za niezasadną, informując pisemnie skarżącego. [dowód: akta kontroli str. 166-167, 168-177]

1.9. W okresie objętym kontrolą sporządzano analizy zdawalności osób egzaminowanych za każdy kwartał 2013 r. i dwa kwartały 2014 r. Zestawienia zawierały liczbę osób, które zdały egzamin teoretyczny i praktyczny oraz zdawalność w poszczególnych kategoriach (A, A1, A2, AM, B, B+E, B1, C, C+E, D, T) z podziałem na część teoretyczną i praktyczną. [dowód: akta kontroli str. 178-181, 183-184]

Ponadto sporządzono zestawienie zbiorcze za 2013 r., z którego wynikało, że w poszczególnych kategoriach prawa jazdy średnia zdawalność ulegała systematycznej poprawie. [dowód: akta kontroli str. 182]

1.10. Marszałek Województwa nie nawiązał bezpośredniej współpracy z Komendą Miejską Policji w Kielcach w zakresie kontroli przeprowadzania praktycznej części egzaminu na

⁹ Dz. U. z 2014 r., poz.183 ze zm.

prawo jazdy. Z wyjaśnienia Dyrektora Departamentu Infrastruktury Wojciecha Siporskiego wynikało, że współpraca w przedmiotowym zakresie jest prowadzona na forum Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego z mocy prawa jest bowiem przewodniczącym tej rady, a zastępcą jest wojewódzki komendant Policji. [dowód: akta kontroli str. 528-534]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W regulaminie organizacyjnym Urzędu oraz zarządzeniach Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, w zakresie zadań dla Departamentu Infrastruktury Urzędu i Departamentu Ochrony Zdrowia Urzędu nie dokonano zmian wynikających z uregulowań ustawy o kierujących pojazdami.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Grzegorz Stokowiec wyjaśnił: *Regulamin Organizacyjny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, stanowiący załącznik do uchwały Nr 841/11 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2011 r. w zakresie zadań Departamentu Ochrony Zdrowia zawiera ogólne zdanie np. „prowadzenie ewidencji psychologów oraz rejestru pracowni psychologicznych uprawnionych do wykonywania badań w zakresie psychologii transportu” Zapis ten faktycznie, przez przeoczenie, nie został rozszerzony o informacje o prowadzeniu ewidencji uprawnionych lekarzy, czyli zadanie, które zostało nałożone od dnia 19 stycznia 2013 r. na Marszałka Województwa, ustawą z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami. Uszczegółowiony regulamin Departamentu Ochrony Zdrowia, stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 27/12 Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 8 maja 2012 r. oraz zakres czynności i odpowiedzialności Ewy Gonciarz – głównego specjalisty – koordynatora Zespołu Oddziału Polityki Zdrowotnej w Departamencie Ochrony Zdrowia zawierają zapisy dotyczące prowadzenia rejestru przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną, ewidencji uprawnionych psychologów oraz spraw związanych z nadzorem nad wykonywaniem badań lekarskich i psychologicznych prowadzonych w celu orzeczenia istnienia lub braku przeciwwskazań do kierowania pojazdem. Również w tym przypadku przeoczono uzupełnienie zadań o prowadzenie ewidencji uprawnionych lekarzy. Braki te zostaną bezzwłocznie uzupełnione.* [dowód: akta kontroli str. 514-517]

2. W ramach przeprowadzonej kontroli WORD w dniach 12-13 listopada 2013 r., ustalony stan faktyczny dotyczący obiektów i ich wyposażenia, stanowisk, na których odbywały się egzaminy praktyczne, pojazdów egzaminacyjnych i przebiegu egzaminu, nie został udokumentowany w formie protokołu z oględzin, co stanowiło naruszenie § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 14 stycznia 2013 r. w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego.

Główny Specjalista Departamentu Infrastruktury, Jolanta Opis-Sobczyk, która przeprowadziła tę kontrolę, wyjaśniła: *Szczegółowy zakres, warunki i tryb przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 69 ustawy o kierujących pojazdami oraz wzory stosowanych dokumentów określa rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego. Zgodnie z § 11 ww. rozporządzenia osoba kontrolująca przeprowadza oględziny, jeżeli konieczne jest ustalenie stany faktycznego obiektów lub pojazdów. Zdaniem wyjaśniającej szczegółowy opis warunków lokalowych, pomieszczeń wraz z ich wyposażeniem, jak również placu manewrowego oraz pojazdów egzaminacyjnych został zawarty w protokołach z przeprowadzonych kontroli. Dodatkowo do protokołów załączono inne załączniki dowodów rejestracyjnych, przeglądów technicznych pojazdów oraz legitymacje egzaminatorów, którzy w kontrolowanym okresie przeprowadzali egzaminy.* [dowód: akta kontroli str. 518-522]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. NIK zwraca uwagę na potrzebę zaktualizowania zakresu czynności i odpowiedzialności Ewy Gonciarz, głównego specjalisty – koordynatora Zespołu Oddziału Polityki Zdrowotnej w Departamencie Ochrony Zdrowia Urzędu, dot. zadania polegającego na prowadzeniu ewidencji uprawnionych lekarzy, zgodnie z ustawą o kierujących pojazdami.

2. Przeprowadzona w dniach 12-13 listopada 2013 r. dotycząca przeprowadzania egzaminów państwowych, pomimo nazwania jej kontrolą kompleksową, nie spełniała wymogów kontroli kompleksowej o jakiej mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego. Dotyczyła ona bowiem tylko zbadania spełnienia przez WORD wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 13 lipca 2012 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach niezbędnych do prowadzenia egzaminów państwowych na prawo jazdy kat. A. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli zarówno w półrocznych planach kontroli WORD, jak i w protokołach z przeprowadzonych kontroli należy w sposób prawidłowy wskazywać dokładny zakres kontroli, pozwalający na jednoznaczne określenie jej rodzaju.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Nadzór nad wykonywaniem badań lekarskich i wydawaniem orzeczeń lekarskich do kierowania pojazdem oraz nad przeprowadzaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu

Opis stanu faktycznego

2.1. W dniu 21 stycznia 2013 r. województwo świętokrzyskie, reprezentowane przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego i Wicemarszałka Grzegorza Świercza, zawarło z WOMP umowę dotyczącą sprawowania kontroli przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń (art. 122 ust. 8 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym) oraz sprawowania nadzoru nad wykonywaniem badań psychologicznych (art. 124 b ust. 1 i 2 ww. ustawy). W dniu 21 stycznia 2014 r. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego i Wicemarszałek Grzegorz Świercz podpisali z WOMP umowę na sprawowanie kontroli przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń lekarskich do kierowania pojazdami (art. 80 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami) oraz na sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu (art. 88 ww. ustawy). W umowach przewidziano, że w przypadku stwierdzenia naruszeń przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń przez kontrolowane podmioty podczas wykonywania ww. czynności, WOMP niezwłocznie zawiadamia o powyższym Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, przekazując mu do wiadomości wyniki kontroli.

W każdej z umów zapisano wysokość kwoty, jaką przeznaczono na wykonanie zadania (odpowiednio 35,1 tys. zł i 36,4 tys. zł). [dowód: akta kontroli str. 195-201, 202-208]

Aneks nr 1 z 15 września 2014 r. zmieniono ww. umowę z 21 stycznia 2014 r., udzielając upoważnienia dyrektorowi WOMP z prawem do udzielania dalszych pełnomocnictw uprawnionym lekarzom i psychologom, w celu prowadzenia kontroli podmiotów uprawnionych do wykonywania badań lekarskich i psychologicznych oraz wydawania orzeczeń lekarskich do kierowania pojazdami.

Dyrektor WOMP jest lekarzem medycyny, ze specjalizacją medycyny pracy. [dowód: akta kontroli str. 535-536]

W wyjaśnieniu Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Grzegorz Stokowiec stwierdził, że *Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, umową nr 2/WOMP/2014 z dnia 21 stycznia 2014 r. powierzył do realizacji Wojewódzkiemu Ośrodkowi Medycyny Pracy w Kielcach sprawowanie kontroli nad przeprowadzaniem badań lekarskich i wydawaniem orzeczeń lekarskich do kierowania pojazdami. Zakres ten został ograniczony do przeprowadzania, przez uprawnionego lekarza, kontroli wykonywania badań lekarskich, dokumentacji prowadzonej w związku z tymi badaniami oraz wydawanych orzeczeń, tj. do zadań wynikających z art. 80 ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami. Pozostałe zadania, które nakłada na marszałka ustawa o kierujących pojazdami, w zakresie nadzoru nad wykonywaniem badań lekarskich przez uprawnionych lekarzy, były wykonywane przez służby Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. W ramach tego nadzoru Marszałek Województwa Świętokrzyskiego: dokonywał skreśleń lekarzy z ewidencji uprawnionych*

lekarzy, z powodu niedopełnienia przez nich obowiązku wynikającego z art.130 ust. 5 ustawy, wpisywał do ewidencji lekarzy spełniających wymagania określone w art. 77 ust. 1 ustawy, prowadził postępowania wyjaśniające w przypadku otrzymania zawiadomień o stwierdzeniu wydania sprzecznych orzeczeń lekarskich dla osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami oraz prowadził bieżącą aktualizację ewidencji uprawnionych lekarzy w zakresie zawartych w nich danych, poprzez nanoszenie zmian zgłoszonych przez uprawnionych lekarzy. [dowód: akta kontroli str. 640-641]

WOMP przeprowadził (od 19 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2014 r.) 69 kontroli wykonywania badań lekarskich i wydawania orzeczeń lekarskich. Kontrolą objęto 23% uprawnionych lekarzy do przeprowadzania badań, ujętych w ewidencji prowadzonej przez Departament Ochrony Zdrowia Urzędu. Według stanu na dzień 30 czerwca 2014 r. WOMP przeprowadził również 21 kontroli dotyczących przeprowadzonych badań psychologicznych i wydawanych orzeczeń psychologicznych w zakresie psychologii transportu. Kontrolą objęto 47,7% ogółu funkcjonujących poradni psychologicznych. W latach 2010-2012 WOMP przeprowadził kontrolę badań psychologicznych i wydanych orzeczeń odpowiednio w: 20, 16 i 16 poradniach psychologicznych. [dowód: akta kontroli str. 211-219, 253-254]

Z informacji uzyskanej z WOMP, w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK wynikało, że *wszystkie czynności kontrolne w każdym przypadku dotyczyły wykonania badań lekarskich, dokumentacji prowadzonej w związku z tymi badaniami oraz wydanych orzeczeń.*

Kontrola dokumentacji losowo wybranych siedmiu kontroli wykonania 35 badań lekarskich kierowców i osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami dotyczyła poprawności i kompletności dokumentacji medycznej, kompletności badania podmiotowego i przedmiotowego, specjalistycznych badań narządu wzroku, badania psychologicznego, specjalistycznego badania narządu słuchu, badania poziomu glukozy we krwi, prawidłowości prowadzenia rejestru orzeczeń oraz prawidłowości orzecznictwa. Badania prowadzone były zgodnie z art. 80 ust. 2 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami oraz z obowiązującym do 20 lipca 2014 r. rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 7 stycznia 2004 r. w sprawie badań lekarskich kierowców i osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami¹⁰. [dowód: akta kontroli str. 211-215]

Z przeprowadzonych przez WOMP siedmiu kontroli wykonanych badań lekarskich i wydanych orzeczeń dla 35 osób wynika, że w każdej kontroli wskazano na nieprawidłowości, polegające m.in. na: braku opisu badania wrażliwości na ośnienie (1 osoba), braku wyniku badań audiometrycznych (11 osób), braku dokumentowania badań pola widzenia i rozpoznawania barw (7 osób), braku dokumentacji medycznej dotyczącej badania narządu słuchu i równowagi (17 osób) oraz braku dołączenia do dokumentacji medycznej kopii wydanego orzeczenia dotyczącego całości kontrolowanej dokumentacji.

Do wszystkich kontrolowanych podmiotów WOMP przesłał wystąpienia pokontrolne z informacją o stwierdzonych uchybieniach i wydanymi zaleceniami pokontrolnymi oraz terminem realizacji tych zaleceń. Kontrolowane jednostki przesyłały odpowiedź na wystąpienie pokontrolne z informacją o podjętych działaniach dotyczących realizacji zaleceń pokontrolnych. [dowód: akta kontroli str. 220-252]

Z informacji uzyskanej z WOMP wynika również, że tylko w przypadku jednego lekarza, wykonującego badania w trzech podmiotach leczniczych, dyrektor WOMP zawiadomił, zgodnie z art. 80 ust. 4 pkt 3 ustawy o kierujących pojazdami, Marszałka Województwa Świętokrzyskiego o występowaniu rażących nieprawidłowości. [dowód: akta kontroli str. 545]

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego poza ww. przypadkiem, nie posiadał informacji dotyczących przeprowadzanych kontroli, zakresu tych kontroli oraz stwierdzanych nieprawidłowości. [dowód: akta kontroli str. 549]

Realizacja zawartej umowy z WOMP na sprawowanie kontroli nad przeprowadzaniem badań lekarskich i wydawaniem orzeczeń oraz wykonywaniem badań psychologicznych, w okresie 2012-2014, nie była objęta kontrolą przez Departament Ochrony Zdrowia.

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 133.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Grzegorz Stokowiec wyjaśnił: *Departament Ochrony Zdrowia nie występował do WOMP o przesyłanie protokołów czy też wystąpień pokontrolnych, które znajdują się w zasobach WOMP. Uzasadnieniem takiego postępowania jest to, że tego rodzaju dokumenty zawierają szereg informacji o pacjentach, u których przeprowadzone są badania lekarskie i psychologiczne. Są to dane wrażliwe i z tego względu uważaliśmy, że lepiej aby znajdowały się w jednym miejscu. W przypadku zaistnienia sytuacji wymagającej udostępnienia tej dokumentacji, WOMP został do tego zobowiązany.*[dowód: akta kontroli str. 514-517]

Departament Ochrony Zdrowia Urzędu nie posiadał informacji, czy badania lekarskie egzaminatorów, po 19 stycznia 2013 r. prowadzone były pod kątem przeciwwskazań do wykonywania pracy na stanowisku egzaminatora, a nie tylko pod kątem przeciwwskazań do kierowania pojazdem.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia Grzegorz Stokowiec wyjaśnił: *Departament Ochrony Zdrowia nie występował do WOMP o rozszerzenie badań lekarskich i psychologicznych w odniesieniu do egzaminatorów i instruktorów nauki jazdy, ponieważ zakres tych badań szczegółowo został uregulowany dopiero w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 17 lipca 2014 r. w sprawie badań lekarskich osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców.* [dowód: akta kontroli str. 514-517]

Departament Ochrony Zdrowia nie kontrolował terminowości przesyłania starostom przez uprawnionych lekarzy kopii orzeczeń lekarskich, w których stwierdzone zostały przeciwwskazania zdrowotne do kierowania pojazdem albo wynikające ze stanu zdrowia ograniczenia.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia wyjaśnił: *Departament Ochrony Zdrowia nie kontrolował terminowości przesyłania przez uprawnionych lekarzy i psychologów, do starostów kopii orzeczeń lekarskich i psychologicznych, w których stwierdzone zostały przeciwwskazania zdrowotne do kierowania pojazdami albo wynikające ze stanu zdrowia ograniczenia, ponieważ przepis ustawy o kierujących pojazdami nie nakładają wprost na marszałka województwa takich obowiązków. Informacje w powyższym zakresie wpływają do Urzędu Marszałkowskiego od starostów w przypadku otrzymania przez nich sprzecznych orzeczeń lekarskich bądź psychologicznych. W tym momencie przesyłamy sprawę do WOMP w Kielcach, który zgodnie z zawartą umową przeprowadza kontrolę w zakresie prawidłowości wykonania badań i prowadzenia dokumentacji, w tym również postępowania z orzeczeniem stwierdzającym istnienie przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, o wynikach której jesteśmy informowani.* [dowód: akta kontroli str. 514-517]

W okresie objętym kontrolą, kierowcy i osoby ubiegające się o uprawnienia do kierowania pojazdami nie składały w trakcie wykonywania badań lekarskich oświadczeń w formie ankiety.

Z dokumentacji siedmiu kontroli przeprowadzonych przez WOMP wykonanych badań lekarskich i wydanych orzeczeń lekarskich wynika, że badania lekarskie przeprowadzane przez uprawnionych lekarzy wykonywane były na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z 7 stycznia 2004 r. w sprawie badań lekarskich kierowców i osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami obowiązującego do dnia 20 lipca 2014 r. Dopiero rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 17 lipca 2014 r. w sprawie badań lekarskich osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami i kierowców¹¹ określono wzór oświadczenia dotyczącego stanu zdrowia osoby badanej. [dowód: akta kontroli str. 220-252]

Z dokumentacji trzech losowo wybranych kontroli dotyczących przeprowadzonych badań psychologicznych oraz wystąpień pokontrolnych kierowanych do kontrolowanych podmiotów wynika, że przedmiotem kontroli były: aktualne warunki lokalowe, zestaw metod i narzędzi badawczych niezbędnych do prawidłowego przeprowadzania badań psychologicznych kierowców, stan zatrudnienia, prowadzenie dokumentacji badań psychologicznych i analiza metodologiczno-merytoryczna wybranych przypadków badań oraz realizacja zaleceń pokontrolnych. W dwóch kontrolach zwrócono uwagę na nierzetelne przeprowadzanie wywiadu psychologicznego bezpośrednio przez psychologa oraz w jednym przypadku na dokonanie przeglądu i naprawy aparatu krzyżowego z uwagi na

¹¹ Dz. U. z 2014 r., poz. 949.

widoczną niesprawność przycisków. W wystąpieniach pokontrolnych nakazano natychmiastowe usunięcie stwierdzonych uchybień. [dowód: akta kontroli str. 255-281]

Z wyjaśnień dyrektora WOMP wynika, że poza zadaniami dotyczącymi przeprowadzania kontroli badań psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń w zakresie psychologii transportu, WOMP nie wykonywał żadnych innych zadań powierzonych Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego, wynikających z art. 88 ustawy o kierujących pojazdami. [dowód: akta kontroli str. 642-644]

2.2. W okresie objętym kontrolą do Departamentu Ochrony Zdrowia nie składano skarg dotyczących wykonywania badań lekarskich oraz przeprowadzania badań psychologicznych. [dowód: akta kontroli str. 514-517]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Marszałek i Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego podpisując z WOMP umowę z dnia 21 stycznia 2014 r. na sprawowanie kontroli nad przeprowadzaniem badań lekarskich i wydawaniem orzeczeń lekarskich do kierowania pojazdami oraz na sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu, a także aneks nr 1 z 15 września 2014 r. do tej umowy, dokonali tego z naruszeniem przepisów art. 80 ust. 1 i 3 oraz art. 88 ust. 1 i 3 ustawy o kierujących pojazdami.

Zadania wymienione w umowie zawartej z WOMP dotyczące kontrolowania przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń oraz sprawowania nadzoru nad wykonywaniem badań psychologicznych należą do ustawowych kompetencji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego przypisanych mu w ustawie o kierujących pojazdami, których nie mógł przekazać WOMP w Kielcach. Pojęcie „kompetencje” rozumieć należy, w ramach prawa administracyjnego, jako oznaczające uprawnienie, a zarazem obowiązek podejmowania określonych działań prawnych, który nie może być wykonywany przez podmiot inny, niż wskazany w ustawie. Ustawodawca jednocześnie wskazał, że marszałek województwa wykonując swe kompetencje nadzorcze przeprowadza kontrole za pośrednictwem uprawnionego lekarza i uprawnionego psychologa. To marszałek województwa jest organem uprawnionym do wydawania upoważnień do kontroli, a nie dyrektor WOMP.

2. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego nie wyegzekwował od WOMP obowiązku, wynikającego z umowy z 21 stycznia 2014 r., przekazywania wyników kontroli przeprowadzanych w zakresie wykonywania badań lekarskich i wydawania orzeczeń lekarskich do kierowania pojazdem oraz wykonywania badań psychologicznych, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w trakcie tych kontroli.

Uwagi dotyczące
Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Ewidencja i rejestry

3.1. Przekształcanie rejestrów i ewidencji

Opis stanu
faktycznego

3.1.1 W dniu 19 stycznia 2013 r. w województwie świętokrzyskim zarejestrowanych było 43 przedsiębiorców prowadzących pracownie psychologiczne. Na dzień 30 czerwca 2014 r. w rejestrze wykazano 44 pracownie psychologiczne (wykazano dodatkowo pracownię psychologiczną prowadzoną przez Ministerstwo Obrony Narodowej). [dowód: akta kontroli str. 289-293, 294, 295]

Z dokumentacji losowo wybranych 10 przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną do przeprowadzania badań przez uprawnionych psychologów w zakresie psychologii transportu ujętych w rejestrze przedsiębiorców wynika, że przedłożyli oni terminowo w Departamencie Ochrony Zdrowia, zgodnie z art. 128 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami, informację dotyczącą oznaczenia pracowni psychologicznej z adresem oraz numerem wpisu do ewidencji pracowni psychologicznych oraz pracujących psychologów z ich numerami ewidencyjnymi. [dowód: akta kontroli str. 314-324]

3.1.2. Zgodnie z art. 77 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, protokołem zdawczo-odbiorczym przejął z dnia 14 lutego 2013 r. prowadzony do tej pory przez wojewodę świętokrzyskiego, rejestr uprawnionych lekarzy do przeprowadzania badań lekarskich kierowców i osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami. W dniu 14 lutego 2013 r. do rejestru wpisanych było 360 lekarzy. [dowód: akta kontroli str. 296-313]

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego w terminie określonym w art. 130 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami, wezwał 360 lekarzy uprawnionych do przeprowadzania badań i wydawania orzeczeń zarejestrowanych przed 19 stycznia 2013 r., do przedłożenia aktualnych informacji w zakresie danych dotyczących adresu zamieszkania numeru prawa wykonywania zawodu oraz adresu jednostki organizacyjnej, w której przeprowadza badania. W wymaganym terminie jednego miesiąca od otrzymania wezwania, zgodnie z art. 130 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami, dane aktualizacyjne przesłało 301 lekarzy. Natomiast 58 nie wywiązało się z tego obowiązku i w związku z tym Marszałek wydał decyzje administracyjne o wykreśleniu ich z ewidencji. Jeden z lekarzy (zam. w Krakowie) telefonicznie oświadczył, że nie chce świadczyć usług w zakresie badań kierowców i poprosił o wykreślenie z ewidencji uprawnionych lekarzy [dowód: akta kontroli str. 325-336, 337, 537]

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego nie informował dyrektorów WORD oraz jednostek zatrudniających lekarzy i psychologów o skreśleniu ww. osób z ewidencji.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zdrowia, Grzegorz Stokowiec wyjaśnił: *Z zapisów ustawy o kierujących pojazdami nie wynika wprost obowiązek zawiadamiania dyrektora WORD czy jednostek zatrudniających lekarzy i psychologów o fakcie skreślenia lekarza lub psychologa z ewidencji prowadzonej przez marszałka województwa, a więc takie czynności nie były wykonywane przez Departament Ochrony Zdrowia. Na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego publikowany jest aktualny rejestr przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną. Departament rozważa również zamieszczanie na stronie internetowej Urzędu aktualnych list uprawnionych lekarzy i psychologów, opracowanych w oparciu o przedmiotowe ewidencje.* [dowód: akta kontroli str. 514-517]

W dniu 18 stycznia 2013 r. w ewidencji psychologów zarejestrowanych było 96 psychologów uprawnionych do przeprowadzania badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu. W okresie trzech miesięcy od wejścia w życie ustawy o kierujących pojazdami, Departament Ochrony Zdrowia wezwał wszystkich ww. psychologów do przekazania aktualnych informacji w zakresie danych umieszczonych w ewidencji. [dowód: akta kontroli str. 387-390]

Ponieważ siedmiu psychologów nie przekazało wymaganych informacji, zostali skreśleni z ewidencji uprawnionych psychologów. [dowód: akta kontroli str. 491-419, 420, 337]

W dniu 18 stycznia 2013 r. w ewidencji egzaminatorów zarejestrowanych było 88 egzaminatorów, do których w terminie określonym w art. 130 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami, wysłano wezwania o przedłożenie wymaganych ustawą informacji. Wszyscy egzaminatorzy w terminie jednego miesiąca, zgodnie z art. 130 ust. 5 ustawy o kierujących pojazdami, przekazali wymagane informacje. [dowód: akta kontroli str. 337, 445-458]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3.2. Prowadzenie rejestrów i ewidencji

Opis stanu
faktycznego

3.2.1. Na dzień 30 czerwca 2014 r. w wykazach uprawnionych lekarzy do przeprowadzania badań lekarskich i wydawania orzeczeń ujętych było 301 lekarzy, którzy spełniali wymagania określone w art. 77 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, tj. posiadali prawo wykonywania zawodu lekarza, co najmniej 5-letni staż w zawodzie lekarza, specjalizację w zakresie medycyny transportu lub medycyny pracy lub inną specjalizację, żadna z osób nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwa popełnione przeciwko

wiarygodności dokumentów. Dane powyższe gromadzone były w dokumentacji prowadzonej odrębnie dla każdego lekarza.

Ewidencja prowadzona jest rzetelnie: zawiera numer ewidencyjny, nazwisko i imię lekarza, numer Pesel, numer prawa wykonywania zawodu oraz adres jednostki organizacyjnej, w której lekarz przeprowadza badania. [dowód: akta kontroli str. 342-386]

W latach 2010-2014 (do 30 czerwca) skreślono z ewidencji uprawnionych lekarzy 21 osób. Żadnego lekarza nie skreślono na podstawie art. 80 ust. 4 pkt 2 i 3 ustawy, tj. w przypadku niespełnienia przez lekarza jednego z określonych w ww. art. 77 ust. 1 pkt 1-4 ustawy wymagań oraz stwierdzenia rażącego nieprawidłowości w wykonywaniu lub dokumentowaniu badań lekarskich. W okresie objętym kontrolą nie dokonywano ponownego wpisu lekarza skreślonego z rejestru uprawnionych lekarzy. [dowód: akta kontroli str. 421]

3.2.2. Rejestry przedsiębiorców prowadzących pracownię psychologiczną oraz ewidencja uprawnionych psychologów prowadzone są rzetelnie. Rejestr przedsiębiorców zgodnie z art. 85 ust. 7 ustawy o kierujących pojazdami zawierał: nr rejestru, firmę przedsiębiorcy, adres, numer w ewidencji działalności gospodarczej, numer w Krajowym Rejestrze Sądowym lub REGON, oznaczenie i adres pracowni psychologicznej imię i nazwisko uprawnionego psychologa oraz numer jego uprawnienia. [dowód: akta kontroli str. 282-288] W dokumentacji prowadzonej w Departamencie Ochrony Zdrowia dla każdej pracowni psychologicznej gromadzone są dane składane przez przedsiębiorcę dotyczące pracowni psychologicznej, zgodnie z art. 85 ust. 2, 4, 5 i 6 ustawy o kierujących pojazdami. W dokumentacji znajdowały się aktualne oświadczenia oraz pisemne informacje o zmianach dotyczących funkcjonowania pracowni psychologicznych. [dowód: akta kontroli str. 422]

Rejestr psychologów zawierał: numer ewidencyjny, imię i nazwisko uprawnionego psychologa, PESEL, adres zamieszkania, nazwę pracowni psychologicznej, w której wykonuje badania oraz datę wydania zaświadczenia o wpisie do ewidencji, tj. dane wymagane art. 87 ust. 4 ustawy o kierujących pojazdami. [dowód: akta kontroli str. 423-435]

Z analizy dokumentacji przedsiębiorców oraz psychologów zgromadzonej w Departamencie Ochrony Zdrowia wynika, że w latach 2010-2014 nie wydano żadnej decyzji o zakazie prowadzenia pracowni psychologicznej na podstawie art. 88 ust. 4 pkt 1-3 ww. ustawy tj. w przypadku: złożenia oświadczenia niezgodnego z art. 85 ust. 5 ustawy oraz rażącego naruszenia warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia pracowni psychologicznej. W stosunku do uprawnionych psychologów wydano jedną decyzję o skreśleniu osoby z ewidencji na podstawie art. 88 ust. 6 pkt 1 ustawy o kierujących pojazdami (z powodu śmierci). Informację o śmierci psychologa uzyskano w wyniku aktualizacji informacji w zakresie danych umieszczanych w ewidencji uprawnionych psychologów, prowadzonej na podstawie art. 130 ust. 4 i 5 ustawy o kierujących pojazdami. [dowód: akta kontroli str. 436]

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki ponownego wpisu do ewidencji osób skreślonych z ewidencji uprawnionych psychologów przed upływem dwóch lat od dnia, w którym decyzja o skreśleniu z ewidencji stała się ostateczna. [dowód: akta kontroli str. 514-517]

3.2.3. W Departamencie Infrastruktury Urzędu, każdy z egzaminatorów, który został wpisany do ewidencji egzaminatorów posiadał założoną dokumentację z nadanym numerem identyfikacyjnym. Rejestr egzaminatorów prowadzony był przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego rzetelnie, zgodnie z art. 58 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami. [dowód: akta kontroli str. 111-158, 466-468]

W okresie objętym kontrolą do ewidencji egzaminatorów nie wpisywano ponownie osoby, która została wykreślona z ewidencji z powodu rażącego naruszenia przepisów z zakresu egzaminowania. [dowód: akta kontroli str. 111-158]

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego nie posiadał informacji na temat egzaminatorów wykreślonych z ewidencji prowadzonych przez marszałków innych województw. Również Urząd nie przekazywał informacji w powyższej sprawie do marszałków.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Urzędu Wojciech Siporski wyjaśnił: *Departament nie dysponował na bieżąco takimi informacjami i nie otrzymuje obecnie takich informacji. Nie*

ma obowiązku powiadamiania marszałków województw sąsiadujących. Zaświadczenia wydaje marszałek województwa tym samym potwierdzając, że dana osoba jest egzaminatorem figurującym w ewidencji prowadzonej przez marszałka danego województwa. [dowód: akta kontroli str. 528-534]

Wojewoda świętokrzyski, w ramach sprawowanego nadzoru nad wykonywaniem przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego zadań określonych w ustawie o kierujących pojazdami, na podstawie art. 122 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami przeprowadził w dniach od 25 listopada do 4 grudnia 2013 r. kontrolę problemową w zakresie sprawowania nadzoru nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych na prawo jazdy, o których mowa w art. 51 ustawy o kierujących pojazdami. W protokole z kontroli zwrócono uwagę na uchybienia formalne dotyczące procedury przeprowadzania kontroli w WORD. [dowód: akta kontroli str. 469-513]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski
pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹², wnioskuje o:

1. Dostosowanie regulaminu organizacyjnego Urzędu oraz zarządzeń Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w zakresie zadań Departamentu Infrastruktury i Departamentu Zdrowia Urzędu do uregulowań wynikających z ustawy o kierujących pojazdami.
2. Właściwe określanie zakresu i rodzaju kontroli realizowanych w WORD.
3. Dokumentowanie ustalonego w ramach kontroli WORD stanu faktycznego obiektów, ich wyposażenia, stanowisk, na których odbywały się egzaminy praktyczne, pojazdów egzaminacyjnych i przebiegu egzaminu, w formie protokołu oględzin, stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa Gospodarki Morskiej w sprawie kontroli wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego.
4. Podjęcie działań w celu wypowiedzenia umowy z WOMP z dnia 21 stycznia 2014 r. dotyczącej sprawowania kontroli nad przeprowadzaniem badań lekarskich i wydawaniem orzeczeń do kierowania pojazdem oraz sprawowania nadzoru nad prowadzeniem badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Kielcach.

¹² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia grudnia 2014 r.

Kontroler

Zbigniew Biegaj
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
Podpis

.....
Podpis